

Venäjän federaation metsien hygieniaohjeisto

(Sanitarnye pravila v lesah Rossiiskoj Federatsii, 1998)

Käännös on tuotettu Idän metsätieto -hankkeen puitteissa

Kääntäjä:

Azbuka Venäjän Kielipalvelu Hyvönen Anitta

Vastuuvapaus:

Käännös on epävirallinen, eikä sillä ole lainvoimaa.

Julkaisija ei ota vastuuta ohjeen virheettömyydestä tai sisällöstä.

Alkuperäisen dokumentin lähde:

Sbornik normativnyh pravovyh aktov v oblasti ispolzovanija, ohrany, zaschity lesnogo fonda i vosproizvodstva lesov, Ministerstvo prirodnyh resursov RF, 2002.

VENÄJÄN FEDERAATION METSIEN HYGIENIAOHJEISTO

(sisältäen muutokset 24.12.98)

Hyväksytty Venäjän federaation metsähallinnon päätöksellä 15.01.98 nro 10

I Yleiset säädökset

1. Tämä Venäjän federaation metsien hygieniaohjeisto (jäljempänä: Hygieniaohjeisto) määrittelee metsähygienia- ja kunnostustoimenpiteiden tavoitteet ja tavat sekä hygieniavaatimukset, joilla turvataan metsien biologisen kestävyuden säilyminen Venäjän metsissä metsätalouden harjoittamisen ja metsienkäytön sekä metsätalouden harjoittamiseen ja metsänkäyttöön liittymättömien töiden yhteydessä.
2. Tämän hygieniaohjeisto velvoittaa kaikkia juridisia ja fyysisiä henkilöitä.
3. Kaikki metsänkäyttö ja metsänuudistaminen tulee suorittaa metsien kestävä kehityksen ja biologisen monimuotoisuuden säilyttämisperiaatteiden mukaisesti ja sopia metsänsuojeluasiantuntijoiden kanssa. Metsänkäytössä ja -uudistamisessa on ennakolta huomioitava mahdollisten vahinkojen tarvittavat, Venäjän federaation metsävarannon (jäljempänä: metsävarannon) vuokrasopimukseen, metsävarojen korvauksettoman käytön sopimukseen, metsävarannon toimilupasopimukseen sekä hakkuulupaan ja metsälippuun erottamattomasti sisällytetyt ehkäisytoimet. Tämän hygieniaohjeiston rikkomisesta aiheutuva vahinko tulee korvata Venäjän Federaation lainsäädännön säätämässä järjestyksessä.
4. Venäjän Federaation subjektien metsähallintoelimet voivat laatia tämän ohjeiston pohjalta alueellisia hygieniaohjeistoja, joista on sovittava ympäristönsuojelun alue-elinten kanssa ja jotka hyväksytään federaation metsähallintoelimissä.
5. Metsänsuojelutoimenpiteet suoritetaan tämän hygieniaohjeiston ja muiden federaation ja alueellisten metsähallinnon elinten vahvistamien metsänsuojelun lainsäädännöllisten asetusten mukaisesti.
6. Tämä hygieniaohjeisto on laadittu Venäjän Federaation metsälain mukaisesti.

II Metsien hygienia- ja kunnostustoimenpiteiden tavoitteet ja muodot sekä niiden määräämisen yleisohjeet

7. Hygienia- ja kunnostustoimenpiteet ovat joukko keinoja metsätuholaisten ja metsätautien leviämisen rajoittamiseksi, tuholais- ja tautipesäkkeiden paikantamiseksi sekä metsätuholaisista ja -taudeista aiheutuvien sekä muista luonnollisista ja ihmistoiminnan häiritsevistä koituvien metsätalouden harjoittamisen taloudellisten tappioiden ehkäisemiseksi.
8. Metsätaloutta harjoittavat juridiset henkilöt ja kansalaiset ovat velvollisia suorittamaan ajoissa seuraavat hygienia- ja kunnostustoimenpiteet:
 - poimintahakkuina tehtävät hygieniahakkuut, mukaan lukien pystyyn kuivuvien ja kelottuneiden puiden, tuulenkaatojen, myrskyn- ja lumenmurtojen, puun runkotuholaisten asuttamien ja metsätautien vaivaamien sekä vioittuneiden puiden poiminta
 - kuolleiden tai tuhoutuneiden metsiköiden avohakkuina tehtävät hygieniahakkuut
 - metsän siivoaminen roskapuusta
 - muut välttämättömät kasvavan puuston ja metsässä olevan kaadetun puutavaran suojelutoimenpiteet.

9. Metsien hygienia- ja kunnostustoimenpiteiden tarpeellisuus arvioidaan metsien terveydentilan, metsänkäyttöryhmän, metsikön suojelukategorian ja kuljetusmahdollisuuksien perusteella ottamalla huomioon myös toimenpiteiden ekologinen ja taloudellinen tarkoituksenmukaisuus.
10. Metsien hygienia- ja kunnostustoimenpiteitä määrätään tehtäviksi metsiköissä, joiden vauriot ovat niin laajat, että ne uhkaavat metsiköiden eheyttä ja kestävyyttä sekä vaarantavat metsiköiden tavoitetoiminnot.
11. Metsien hygienia- ja kunnostushoitotoimenpiteitä tehdään kaikissa metsänkäyttöryhmissä ja suojelukategorioissa. Erityissuojeltujen luontoalueiden (jäljempänä: erityissuojelualueiden) metsissä hygienia- ja kunnostustoimenpiteet suoritetaan erityissuojelualueiden käyttötapaa vastaavalla tavalla.
12. Hygienia- ja kunnostustoimenpiteet suunnitellaan erikseen työmuodoittain ja määrittäin, jolloin poimintahakkuina tehtävät hygieniahakkuut kirjataan omalle rivilleen kasvatushakkuiden kokonaismäärään ja avohakkuina tehtävät hygieniahakkuut erikseen muiden hakkuiden määrään. Hygienia- ja kunnostustoimenpiteiden määriä suunniteltaessa mainitaan toimenpiteiden pinta-alat sekä hakattavan puun määrä yhdeltä hehtaarilta ja koko alueelta.
13. Metsätaloussuunnitelman määräämät tai erityisten metsäpatologisten tutkimusten yhteydessä asetetut metsien hygienia- ja kunnostustoimenpiteet ja niiden määrät ovat perustana Venäjän Federaation subjektien metsähallintoelimityksissä tehtäville hygienia- ja kunnostustoimenpidesuunnitelmille. Sellaisiin metsiköihin, joiden kunto ja metsäpatologinen tila vaativat ao. töiden suorittamista, mutta töitä ei ole metsätaloussuunnitelmassa määritelty, hygienia- ja kunnostustoimenpiteet suunnitellaan jatkuvien yksityiskohtaisten metsäpatologisten tutkimusten ja metsäpatologisen seurannan tulosten perusteella.
14. Federaation metsähallinnon sekä puolustusvoimien leshozit (jäljempänä: leshozit) sekä suojelualueiden hallinnot metsänsuojeluasiantuntijoineen laativat jatkuviin yksityiskohtaisiin metsäpatologisiin tutkimuksiin ja metsäpatologiseen seurantaan perustuen metsien hygienia- ja kunnostustoimenpidesuunnitelmat sekä korjaussuunnitelmat (Liite 1) mainiten niissä toimenpiteitä vaativat palstat. Suunnitelmat tehdään vuosineljänneksittäin ja tarvittaessa niitä korjataan metsien terveydentilan ja metsäpatologisen tilan mukaan. Suunnitelmien laatimisessa huomioidaan toimenpiteiden mahdolliset ympäristöhaitat sekä tuodaan esille harvinaisten ja uhanalaisten eläin- ja kasvilajien sekä ainutlaatuisien yhdyskuntien suojelutoimenpiteet. Suunnitelmat ja korjaukset hyväksyy Venäjän federaation subjektin metsähallinnon elin.
15. Hygienia- ja kunnostustoimenpiteiden määrät jaetaan vuosineljänneksittäin metsikön vahingoittumisasteen ja -ajankohdan, puulajin, tuhohyönteisten sekä tartuntatautien aiheuttajien biologian mukaan. Hygieniahakkuita varten kirjoitetaan hakkuulupa.
16. Alueilla, jossa luonnonmullistusten, metsäpalojen, kemiallisen tai radioaktiivisen saastumisen yms. seurauksena on paljon vaurioituneita metsiä, sekä metsätuholais- ja tautipesäkkeiden ilmaantuessa, kaikkia hakkuusuunnitelmia korjataan siten, että vaurioituneet puut poistetaan kiireellisesti.
17. Puunkorjuu- ja metsänhoitotievyöhykkeellä olevissa puun runkotuholaispesäkkeissä hakkuuala rajataan hygieniahakkuisiin korkeintaan kolme kuukautta ennen hakkuutöiden aloittamista ja muissa tapauksissa korkeintaan puoli vuotta ennen hakkuutöiden aloittamista. Lehtipuumetsiköiden hygieniahakkuuleimikoita rajataan vain kevät-kesäkaudella (toukokuu – elokuussa) lehtien ollessa puussa, paitsi niillä palstoilla, joilla on tuulenkaatoja ja myrskynmurtoja. Leimikon rajaus kevät-kesäkaudella tehtäviä hygieniahakkuita varten tehdään korkeintaan yhtä kuukautta ennen hakkuiden aloittamista.

18. Kaikentyypisten hygieniahakkuiden yhteydessä on huolehdittava, että hakkuupalsta siivotaan hakkuutähteistä ja että puu kuljetetaan ajoissa metsästä tai se suojataan heti tuholaisilta ja taudeilta kaadetun puun ja puutavaran suojausohjeiden mukaisesti.

III Poimintahakkuina tehtävät hygieniahakkuut

19. Poimintahakkuina tehtävien hygieniahakkuiden (jäljempänä: poimintahygieniahakkuiden) tavoitteena on metsikön kunnostaminen (tervehdyttäminen), puunrunkotuholaisten ja vaarallisten tartuntatautien pesäkkeiden leviämisen rajoittaminen ja (tai) pesäkkeiden eliminointi. Poimintahygieniahakkuuta tehdään metsiköissä, joissa on vallitsevaan luontaiseen poistumaan verrattuna korkeampi poistuma, esiintyy tuulenskaatoja, tuulenmurtoja, lumenmurtoja, tautien vahingoittamia ja puun runkotuholaisten vaivaamia puita. Luontaisen poistuman suuruus määritellään kyseisen alueen metsätalouden suunnittelutöitä varten hyväksytyjen kasvutaulukoiden mukaan.
20. Poimintahygieniahakkuut suunnitellaan metsätaloussuunnitelmaa tehtäessä metsäpatologisten tutkimusten tai metsäpatologisen seurannan tulosten perusteella.
21. Poimintahygieniahakkuiden ajankohta määritellään hygieniahakkuupuiden valintasuositusten (Liite 2) mukaan ja mainitaan hakkuuluvassa.
22. Poimintahygieniahakkuiden ei pidä johtaa metsikön heikkenemiseen eikä metsien tavoitetoimien häiriintymiseen.
23. Poimintahygieniahakkuiden jälkeen metsikön tiheys ei saa olla alle niiden raja-arvojen, joilla turvataan metsikön kyky täyttää suojelukategoriansa mukaiset tehtävät hakkuun jälkeen.
24. Kasvupaikkaolosuhteiltaan luonnostaan vähäpuustoisissa metsiköissä tiheyden alentumista poimintahygieniahakkuiden yhteydessä ei rajoiteta.
25. Metsikön tiheyden minimiarvot määritetään alueellisilla hygieniaoheistuksilla alueen luonnon erityispiirteiden, metsikön lajikoostumuksen, metsien suojelufunktioiden ja tavoitetoimien perusteella.
26. Päätehakattaviksi lähimpien 5 vuoden aikana tulevissa kolmannen käyttöryhmän metsissä poimintahygieniahakkuuta ei tehdä. Jos metsää uhkaa metsäkuolema (jos metsävarojen kokonaispoistuma on 30 % tai enemmän), metsissä tehdään kiireellinen päätehakkuu.
27. Poimintahygieniahakkuumääräyksen antaa leshozin ylimetsänhoitaja sovittuaan asian metsänsuojeluasiantuntijan kanssa tai metsätaloussuunnitelman, metsäpatologisen tutkimuksen tietojen tai metsäpatologisen seurannan tulosten perusteella.
28. Rauhoitusalueilla, luonnonmuistomerkeissä, luonnon- ja kansallispuistoissa sekä erityisen arvokkaissa metsämassiiveissa poimintahygieniahakkuuta määrätään tehtäväksi vain poikkeustapauksissa silloin, kun niihin ilmestyy vaarallisten tuholaislajien ja sairauksien pesäkkeitä, esiintyy ylisuurta patologista poistumaa tai jos Venäjän Federaation erityissuojelualuelainsäädäntö edellyttää hakkuiden suorittamista. Poimintahygieniahakkuut sallitaan erityissuojelualueilla vain sillä ehdolla, että ao. alueiden harvinaiset ja uhanalaiset lajit ja muut suojelukohteet säilytetään.
29. Poimintahygieniahakkuut mainituissa suojelukategorioissa ja erityissuojelluilla palstoilla sovitaan alueellisten ympäristönsuojeluelinten kanssa.
30. Hakkuualat rajataan poimintahygieniahakkuihin kuvion tai hygieniahakkuuta tarvitsevan kuvion osan määrittämässä rajoissa. Ennakolta leimaamattomien puiden hakkuu on kielletty.

31. Hakattavien ja leimattavien puiden valinnan tekee metsänhoitaja tai hänen apulaisensa metsätöyönjohtajan välittömässä ohjauksessa. Valittaessa puita poimintahygieniahakkuuseen puiden kuntoarvio tehdään tuholaisista, taudeista ja muista epäsuotuisista tekijöistä aiheutuvien epäsuotuisien tekijöiden tunnusmerkistön perusteella. Tuolloin ulkopuolelle jätetään kolopuut sekä puut, joissa on harvinaisen koristeellinen latvus tai runko, jopa sellaiset, joissa on patologisia oireita, mutta jotka eivät aiheuta puun runkotuholaisten tai tartuntatautien leviämisaavaa.
32. Puut poimitaan ennen puun runkotuholaisten ja tartuntatautien ilmaantumista.

IV Avohakkuina tehtävät hygieniahakkuut

33. Hygieniahakkuut katsotaan avohakkuiksi, mikäli puusto hakataan 0,1 hehtaarilta tai suuremmalta pinta-alalta.
34. Avohakkuina hygieniahakkuuta (jäljempänä: avohygieniahakkuuta) tehdään metsiköissä, jotka ovat menettäneet biologisen kestävyytensä, ja niitä määrätään tehtäväksi metsikön iästä riippumatta silloin, kun poimintahygieniahakkuilla ei pystytä metsikköä kunnostamaan (tervehdyttämään) tai ne johtavat metsikön tiheyden alenemiseen alle sen rajan, jolla metsiköiden elinkelpoisuuden säilyminen ja tavoitetoimintojen toteutuminen on mahdollista turvata. Lisäksi huomioidaan sen hetkinen ja yleinen poistuma, runkotuholais- ja tautivaurioiden aste sekä ennuste metsikön tilan ja tuholaisien määrämuutoksesta lähivuosina.
35. Avohygieniahakkuut ovat Venäjän federaation subjektien metsähallintoelinten luvalla mahdollisia kaikissa metsänkätöryhmissä lukuun ottamatta tapauksia, joissa leshoz on tehnyt hakkuuta luonnonmullistuksen seurauksena yhtenä kalenterivuotena yli 1000 ha:n alalla. Ao. tapauksissa luvan antaa federaation metsähallintoelin kyseisen leshozin yhden vuoden avohygieniahakkuun kokonaispinta-alatietojen perusteella.
36. Avohygieniahakkuilla hakattavaksi aiotut metsiköt tulee tutkia ennakoita leshozin määräyksellä nimitetyn erityiskomission toimesta. Komissioon kuuluvat leshozin ylimetsänhoitaja (varajohtaja), metsänhoitaja, metsänsuojelun asiantuntija ja tarvittaessa muita asiantuntijoita.
37. Komissio tarkastaa paikanpäällä avohygieniahakkuiden tarkoituksenmukaisuuden ja tutkii metsikön, mikäli metsäpatologisen tutkimuksen materiaalia ei ole.
38. Tutkittaessa vaurioituneiden tai tuhoutuneiden metsiköiden tilaa kuhunkin kuvioon (metsäpatologisen tutkimuksen laatutarkastuksessa enintään 1/3 kuvioiden lukumäärästä) perustetaan koealoja, joilla puut eritellään puiden kuntokategorioihin (Liite 3).
39. Koealojen kokonaispinta-alan tulee olla 100 hehtaarin tutkittavalla palstalla vähintään 2 % palstan pinta-alasta ja yli 100 hehtaarin palstalla vähintään 0,5 %. Koealoille on jokaista palstaa varten kirjattava vähintään 100 puuta.
40. Jos avohygieniahakkuupalstan kokonaispinta-ala on yli 100 ha, koealoja saa perustaa tavanomaisimmille, kulkulinjoilla oleville kuvioille (vähintään 3 kulkulinjaa/jokainen 100 ha) sekä suorittaa niillä kuvioilla, joille koealoja ei perusteta, metsiköiden silmävarainen metsäpatologinen arviointi.
41. Avohygieniahakkuuluvan saamiseksi leshoz tai metsänkätöyttäjä on velvollinen esittämään Venäjän federaation subjektin metsähallintoelimelle seuraavat asiakirjat:
- komission tarkastus- tai katselmuspöytäkirja avohygieniahakkuin hakattavista metsiköistä
 - yhteenveto avohygieniahakkuista tarvitsevien metsiköiden koealoista (Liite 4)
 - yhteenveto vaurioituneista ja kuolleista metsiköistä (Liite 5)

- avohygieniahakkuihin määrättyjen palstojen karttakopio, jossa mainitaan kuvioden numerot, pinta-alat sekä sijainti

42. Komission laatimassa tarkastus- tai katselmuspöytäkirjassa avohygieniahakkuihin merkityistä metsiköistä pitää mainita: metsänkäyttöryhmä, suojelukategoria, puuston arviointitunnukset, metsiköiden huonon kunnon syyt, avohygieniahakkuiden välttämättömyyden perusteet, hakkuiden ajankohta ja tekotapa, metsänuudistuksen toimenpidesuosituksukset sekä viereisten metsiköiden saastumisen ja vahingoittumisen välttämättömät ehkäisytoimenpiteet. Pöytäkirjassa täytyy olla komission kaikkien jäsenten allekirjoitus sekä liitteissä metsätalousorganisaation johtajan ja metsänsuojeluasiantuntijan allekirjoitukset.
43. Avohygieniahakkuut voidaan määrätä metsätaloussuunnitelmaa ja metsäpatologisia kenttäkatselmusta tehtäessä federatiivisen metsähallintoelimen vahvistamalla menetelmällä (teknologialla) toimeenpannun kaukokartoitusmateriaalin analysoinnin perusteella. Tuolloin komission ei ole pakko tehdä avohygieniahakkuihin määrättyillä metsäpalstoilla tarkastusta tai katselmusta. Lisäksi avohygieniahakkuulupaa varten esitettävää asiakirja-aineistoa voidaan muuttaa vahvistetun menetelmän mukaiseksi.
44. Avohygieniahakkuuluvan antaja eli Venäjän federaation subjektin metsähallintoelin on velvollinen valvomaan sekä tarvittaessa tarkistamaan, että hakkuut tehdään oikein ja perustellusti.
45. Suojelluilla metsäpalstoilla, rauhoitusalueilla, luonnonmuistomerkeillä, luonnon- ja kansallispuistoissa, erityissuojelluilla metsäpalstoilla sekä erityisen arvokkaissa metsämassiiveissa avohygieniahakkuita määrätään vain poikkeustapauksissa vaarallisten ja suurten tuholais- ja tautipesäkkeiden ilmaantuessa tai niiden todellisen synty- ja leviämiskaavan vallitessa metsäpalon, teollisuuspäästöjen jne. seurauksena tuhoutuneissa metsiköissä, mikäli Venäjän federaation luonnonsuojelulainsäädäntö sitä edellyttää. Avohygieniahakkuut noissa suojelukategorioissa sovitaan alueellisten luonnon- ja ympäristönsuojeluelinten kanssa.
46. Vihervyöhykkeiden metsätalousoosiin avohygieniahakkuita määrätään tuhoutuneisiin metsiköihin sekä metsiköihin, joissa on normaalia suurempi vallitseva poistuma, tuulenkaatoja, myrskynmurtoja, tautien vioittamia ja puunrunkotuholaisten asuttamia sekä muilla tavoin vahingoittuneita puita, mutta myös hyvin huonokuntoisia puita, joiden poistamisen seurauksena metsän tiheys laskee kriittisen rajan alapuolelle: männikoissä, koivikoissa ja haavikoissa alle 0,4:n ja kuusikoissa alle 0,5:n.
47. Vihervyöhykkeen puistometsäosassa, kylpylöiden hygieniasuoja-alueiden 1. - 2. vyöhykkeillä avohygieniahakkuita tehdään sellaisissa metsiköissä, jotka ovat menettäneet biologisen kestäväytensä tai tuhoutuneet patologisten tekijöiden vaikutuksesta, joissa on tavallista suurempi vallitseva poistuma, tuulenkaatoja, myrskynmurtoja, sairauksien vioittamia, puunrunkotuholaisten asuttamia ja muuten vaurioituneita puita sekä hyvin huonokuntoisia puita, joiden poistamisen jälkeen metsän tiheys laskee alle 0,4:n.
48. Avohygieniahakkuita ei suunnitella puistomaisiin ja puistometsien metsiin, missä on mahdollista säästää jopa yksittäiset elinkelpoiset puut tai puuryhmät tai harvapuustoiset (puuston tiheys alle 0,3) kohdat, joilla on tavoitteellisia tehtäviä.
49. Vedenhankinnan hygieniasuojavyöhykkeiden 1. - 2. kaistoille, vesistönsuojeluvyöhykkeille ja tienvarsien suojakaistoille avohygieniahakkuita määrätään silloin, kun metsikkö on tuhoutunut metsäpalon, teollisuuspäästöjen ja muiden syiden seurauksena sekä kun metsiköiden jatkuva poistuma suurta, niissä on suuria tuulenkaatoalueita, sairauksien ja puun runkotuholaisten suurpesäkkeitä.

50. Havumetsiköiden IV ja V boniteetti luokissa sekä luontaisesti harvoissa metsiköissä avohygieniahakkuita tehdään vain, jos ilmaantuu todellinen uhka vaarallisten tuholaiden ja tautien pesäkkeiden synnylle ja leviämislle.
51. Avohygieniahakkuiden aikataulut ja teknologia sovitetaan tärkeimpien tuholaiden ja sairauksien biologiaan, metsikön metsänhoidollisiin ominaispiirteisiin, sen luontaiseen uudistamiseen, metsikön kasvuolosuhteisiin ja toiminnalliseen tarkoitukseen sekä Venäjän federaation Punaisessa kirjassa tai Federaation subjektin Punaisessa kirjassa mainittujen harvinaisten ja uhanalaisten lajien suojeluvuorotuksiin sekä metsien biologista monimuotoisuutta koskeviin vaatimuksiin.
52. Jos metsikössä on vaarallisia tuholais- ja tartuntatautipesäkkeitä, pesäkkeet paikannetaan hakkuiden jälkeen tarvittavin lisätoimenpitein.
53. Avohygieniahakkuilla hakatun metsikön viereisissä metsiköihin tehdään metsäpatologinen seuranta ja tarvittaessa niistä poistetaan tautien ja juuri tulaiden runkotuholaiden vaurioittamat puut sekä siivotaan roskapuut tässä ohjeistuksessa määrättyllä tavalla.

V Roskapuun raivaaminen metsiköstä

54. Metsiköistä roskapuut raivataan yleensä muiden metsätaloustoimenpiteiden (harvennushakkuiden, poiminta- ja avohygieniahakkuiden sekä muiden hakkuiden) yhteydessä. Itsenäisenä toimenpiteenä raivaus suunnitellaan tehtäväksi ja toteutetaan paikoissa, joissa metsää on kaatunut ryhminä ja joissa on tuulenskaatoja, myrskynmurtoja, lumenkaatoja ja -murtoja taloudellisesti merkittävässä määrin. Ensin työstetään tuoreimmat ryteiköt, joihin on vaarassa syntyä runkotuholaispesäkkeitä. Raivausajankohta määrätään Venäjän federaation hallituksen ministerineuvoston päätöksellä nro 886, 09.09.93 vahvistetun Venäjän federaation metsien paloturvallisuusohjeen (Venäjän federaation presidentin ja hallituksen säädöskokoelma) vaatimukset huomioiden ja mainitaan hakkuulipussa.
55. Niissä metsissä, joilla on ensisijaisesti hygienia- ja virkistystehtäviä, rautateiden ja autoteiden suojakaistoilla, muistometsiköissä ja muissa erityisen arvokkaissa metsämassiiveissa, roskapuut raivataan säännöllisesti esteettisistä, hygienia- ja kunnostussyistä sekä palontorjuntaan ja metsässä kävijöiden turvallisuuden liittyvistä syistä silloin, kun metsissä on myrskynmurtoja, tuulenskaatoja, lumenmurtoja ja lumenkaatoja.
56. Roskapuuta ei raivata erityissuojelualueiden metsistä, joissa puuaineksen luontaisten poistuma- ja lahoamisprosessien säilyttäminen auttaa tai on välttämätöntä metsien tavoitetoimintojen toteutumiseksi, eikä siitä synny tuholais- tai tautipesäkkeiden syntymisvaaraa eikä se ole ristiriidassa Venäjän federaation metsien paloturvallisuusohjeiden kanssa.
57. Erityisesti silloin kun roskapuuta on paljon, roskapuun raivauksen ajankohta määritellään roskapuun syntyajankohdan ja luonnonmullistuksesta kärsineisiin metsiköihin pesiytyvien päätuholaislajien biologian perusteella.
58. Luvan roskapuun raivaamiseen myöntää leshozin ylimetsänhoitaja (varajohtaja) tai leshozin johtaja metsätaloussuunnitelman, metsäpatologisen seurannan ja jatkuvien metsäpatologisten tutkimusten tietojen perusteella.
59. Roskien raivaamisesta suojelualueiden metsissä sovitaan suojelualueiden hallinnon tai alueellisten luonnon- ja ympäristönsuojeluelinten kanssa.

VI Puunkorjuun hygienivaatimukset

60. Päätehakkuun avohakkuissa kaadetaan ensisijaisesti sellaiset metsiköt, jotka ovat vaurioituneet metsäpalon, tuulen, lumen, hyönteisten, tartuntatautien, teollisuuspäästöjen ja muiden epäsuotuisten tekijöiden seurauksena.
61. Päätehakkuun poimintahakkuissa ja jatkuissa hakkuissa kaadetaan ensisijaisesti kuntokategorioiden III - VI puut.
62. Harvennushakkuissa kaadetaan ensisijaisesti sairaat, vahingoittuneet, heikkokuntoiset, pystyyn kuivuvat ja kelottuneet puut.
63. Taigan vähäravinteisille hiekka- ja hietamaille istutetuissa tiheissä, alle 20-vuotiaissa mäntymetsiköissä harvennushakkuut ovat kiellettyjä kastanjaturilaan asuttamilla alueilla. III - V boniteettiluokkien istutetuissa mäntytaimikoissa, joiden tiheys on alle 0,9 ja rivivälin leveys yli 2 m sekä alueilla, joille kastanjaturilas ja punalattikka voivat pesiä, on harvennushakkuiden teko linjamenetelmällä kiellettyä.
64. Kunnostettaviksi määrätään ne harvakasvuiset mäntytaimikot, joissa heikentyneitä ja pystyyn kuivuvia puita on yli 30 % ja latvuston peittävyys on korkeintaan 0,4 tai jonkin muun suuruinen, mutta kun kyseisten kategorioiden puita 50 %. Noista mäntytaimikoista kaadetut puut on kuljetettava pois tai tuhottava.
65. Juurikäävän ja mesisien vaurioittamissa havumetsiköissä sekä noille taudeille altistuneissa metsiköissä harvennushakkuut tehdään männyn-, kuusen- ja lehtikuusen juurikäävältä suojaamisohjeiden mukaan.
66. Hakkuutähteiden raivaus korjuupaikalta suoritetaan Venäjän federaation metsien pystypuukauppaohjeiden, vahvistettu Venäjän federaation hallituksen asetuksella nro 551, 01.06.98 (Venäjän federaation lainsäädäntökokoelma, 1998, nro 23, § 2553), ja alueellisten päätehakkuuohjeiden mukaan.
67. Runkotuholaisten ja sienitautien vaivaamissa metsissä hakkuutähteet on pakko polttaa Venäjän federaation metsien paloturvallisuusohjeen vaatimuksia noudattaen.
68. Hirvien ja muiden puita vahingoittavien nisäkkäiden ruokkimista varten sekä niiden johdattamiseksi pois arvokkaita puolajia kasvavista taimikoista saa hakkuupaikalle jättää syys- ja talvikaudella lisäravinnoksi männyn, haavan ja muiden ravintokasvien hakkuutähteitä, mutta myöhemmin ne on kuitenkin poltettava ennen metsäpalokauden alkua.
69. Kaikissa hakkuutavoissa kannon korkeus saa olla enintään 1/3 katkaisupinnan läpimitasta ja alle 30 cm paksuisilla puilla korkeintaan 10 cm juurenniskan korkeudesta. Kastanjan kannon korkeuden tulee olla samalla tasolla maanpinnan kanssa puun läpimitasta riippumatta.
70. Hakattaessa alueita ja ajouria linjarakennelmien alle puita ja hakkuutähteitä ei saa siirtää metsänreunaan. Leimikoiden työstön yhteydessä vaurioituneiden, kaatamatta jätettävien puiden määrä ei saa ylittää harvennushakkuuohjeiden osoittamaa määrää.
71. Yleensä puutavara kuljetetaan metsästä hakkuun yhteydessä hakkuutavasta riippumatta.
72. Kaadettua havu- ja lehtipuutavaraa saa säilyttää metsässä, jos se on Venäjän federaation aluejaon mukaisina määräaikoina suojattu runkotuholaisilta ja sienitaudeilta. Eri alueita koskevat määräajat kuorimattoman (suojaamattoman) puutavaran säilyttämisestä metsässä (jättämisestä metsään) näkyvät Liitteessä 6. Suojauksessa on noudatettava ohjetta kaadetun puun ja puutavaran suojaamisesta tuholaasilta ja taudeilta.

73. Jos havupuiden kantoihin on vaarassa ilmaantua paljon vaarallisia tuholaisia tai jos tuholaiset ovat vaarassa vahingoittaa taimikoita, on tehtävät tarvittavat suojaustoimenpiteet.
74. Avohakkuiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla metsiköissä metsänkäyttäjän on tehtävä metsänsuojeluasiantuntijoiden kanssa metsikön pakollinen kuntotarkastus.

VII Hygieniavaatimukset puutavaran säilyttämisestä varastoissa ja lastauspaikoilla sekä kuljetuksen aikana

75. Jättäessään kaadettua puuta metsävarannon ja metsävarantoon kuulumattomien metsien alueelle kevät- ja kesäkaudella yli 10 päiväksi kaikki metsänkäyttäjät ovat velvollisia suojaamaan puun runkotuholaisilta ja sienitaudeilta kaadetun puun ja puutavaran tuholais- ja tautisuojausohjeistuksen mukaisesti.
76. Uittoon tarkoitetun puun kemiallinen käsittely on kielletty.
77. Konkreettiset puunsuojausmenetelmät puutavaran metsävarastoinnin yhteydessä valitsee metsänsuojeluasiantuntija tapauskohtaisesti.
78. Jotta kaadettu puutavara tulee ajoissa suojatuksi puun runkotuholaisilta ja sienituhoilta, Venäjän federaation metsänsuojeluviranomaiset ja toimeenpanovallan federatiivisen elimen puolustusasiain metsänsuojeluviranomaiset ovat metsänsuojeluasiantuntijoiden johdolla velvollisia valvomaan metsässä oleviin tai vajaan 0,5 km päässä metsästä sijaitseviin varastoihin ja lastauspaikkoihin varastoidun puun suojausta noudattaen Liitteen 6 mukaisia määräaikoja (Venäjän federaation metsäalueiden aluejako kuorimattomien (suojaamattomien) puutuotteiden metsävarastoinnin kieltoajoista).
79. Puun runkotuholaisten saastuttama, kaadettu puutavara tulee kuoria heti ja kuori polttaa Venäjän federaation metsien paloturvallisuusohjeiden mukaisella tavalla tai käsitellä tuholaisien torjunta-aineilla. Jos puutavarassa on sellaisia tuholaisia, joihin kohtuulliset suojaustoimenpiteet eivät tehoa tai suojaustoimia ei noissa konkreettisissa olosuhteissa voida käyttää, tulee puutavara kuljettaa välittömästi metsästä pois.
80. Runkotuholaisten saastuttaman puutavaran siirtäminen sallitaan vasta kuorinnan tai hyönteismyrkkykäsittelyn jälkeen.
81. Puutavaran kuljetuksen jälkeen kuljetusväylät, varastoalueet ja lastauspaikat tulee puhdistaa hakkuutähteistä, raivauspuusta, hakkeesta ja lahosta puutavarasta.
82. Puun ja puutavaran kuntoa sekä tuholais- ja tautipitoisuutta maan sisäisissä ja maiden välisessä vienti- ja tuontioperaatioissa valvotaan valtiollisen kasvitaranteeniviraston elinten ja metsänsuojeluasiantuntijoiden toimesta.

VIII Hygieniavaatimukset pihkan juoksuttamisessa ja puiden koloamisessa pihkauttamista varten

83. Pihkan juoksutukseen ja puiden koloamiseen pihkauttamista varten luovutettavien metsiköiden kunto on tutkittava etukäteen. Tuholais- ja tautipesäkkeissä sijaitsevia tai kunnoltaan heikentyneitä tai vaurioituneita metsiköitä ei määrätä pihkan juoksuttamiseen eikä puiden koloamiseen. Pihkanjuoksutusmenetelmien tulee turvata puutavaran teknisten ominaisuuksien säilyminen ja sulkea pois tuholais- ja metsätautipesäkkeiden kehittyminen sekä puiden pystyyn kuivuminen.
84. Pihkan juoksutukseen varatuissa metsiköissä hakataan ennen pihkankeruuta pystyyn kuivuvat ja kelottuneet puut siivoten samalla hakkuutähteet pois hakkuupaikalta.

85. Metsiköissä, joissa pihkan juoksutus on aloitettu, metsänkäyttäjät tekevät metsänsuojeluasiantuntijoiden kanssa metsikön pakollisen kuntotarkastuksen. Tarkastustulosten perusteella metsikköön määrätään hygienia- ja kunnostustoimenpiteitä tämän hygieniaohjeistuksen edellyttämällä tavalla.
86. Koivun ja vaahteran mahlan keruu sallitaan metsänsuojeluasiantuntijoiden kanssa sovitulla, metsiköiden biologisen kestävyuden ja puun teknisten ominaisuuksien säilymisen turvaavilla tavoilla.

IX Hygieniavaatimukset käytettäessä metsää kulttuuri- ja virkistystarkoituksiin, matkailu- ja urheilutarkoituksiin

87. Kulttuuri- ja virkistystarkoituksiin sekä matkailu- ja urheilutarkoituksiin käytettävissä metsissä metsänkäyttäjä suorittaa metsänsuojeluasiantuntijan kanssa metsikön pakollisen kuntotarkastuksen, jonka tulosten perusteella virkistyskuormitusta säädellään ja tehdään tarvittavat hygienia- ja kunnostustoimenpiteet.
88. Eri tarkoituksissa tehtävissä poimintahakkuissa rajoitetaan yleensä ottamaan vahingoittuneet ja kelottuneet puut jättäen jäljelle kolopuut sekä koristeelliset puut, joiden kasvuvoima ei oleellisesti kärsi koloista tai koristeellisista ominaisuuksista. Puiden varjelemiseksi mahdollisimman hyvin mekaanisilta vaurioilta, kaikki hakkuut tehdään talvella käyttämällä hakkuussa, katkonnassa, juonnossa ja kuljetuksessa luontoa säästäviä menetelmiä.
89. Puistoissa, puistometsissä ja muistomerkkimetsiköissä tämän hygieniaohjeistuksen yleisvaatimusten lisäksi toteutetaan myös yksittäisten puiden suojelutoimia.

X Hygieniaohjeistuksen noudattamisen valvonta ja vastuu sitä rikottaessa

90. Metsänsuojelun johtaminen ja tämän hygieniaohjeistuksen noudattamisen valvonta hoidetaan metsähallinnon federatiivisen elimen toimesta sekä Venäjän federaation subjektissa toimivan metsähallintoelimen erikseen valtuuttaman henkilön kautta.
91. Venäjän federaation subjektissa toimivan metsähallintoelimen ja Venäjän federaation valtiollisen metsänsuojeluvaltuutettujen sekä toimeenpanovallan federatiivisen elimen puolustusasiain metsänsuojeluviranomaisten määräykset tämän hygieniaohjeistuksen noudattamisesta velvoittavat kaikkia luonnollisia ja juridisia henkilöitä.
92. Tätä hygieniaohjeistusta rikkoneet luonnolliset ja juridiset henkilöt kantavat vastuun Venäjän federaation lainsäädännön mukaisesti.
93. Venäjän federaation subjektien metsähallintoelimet esittävät säädettynä aikana metsähallinnon federatiiviselle elimelle selvityksen, josta ilmenevät seuraavat asiat:
- tätä hygieniaohjeistusta koskevat rikkomukset ja vastuutoimenpiteet
 - kuolleiden metsiköiden sekä sellaisten puustojen pinta-alat ja puuvarat, joissa jatkuva kariseminen on tavallista suurempaa sekä metsiköiden kunnan huononemisen ja kuolemien syyt
 - hygieniahakkuuraportti
 - neulas- ja lehtituholaispesäkkeiden luonnehdinta
 - tiedot metsätuholaisia vastaan suunnattujen ennaltaehkäisy- ja tuhoamistoimenpiteiden määrästä ja tehokkuudesta
 - muiden metsätuholaispesäkkeiden (paitsi neulas- ja lehtituholaisten) luonnehdinta
 - metsätautipesäkkeiden luonnehdinta

- tiedot muiden metsänsuojelutoimenpiteiden (paitsi ennaltaehkäisy- ja tuhoamistoimenpiteiden) määristä ja tehokkuudesta

94. Kaikki leshozit ja metsänkäyttäjät lähettävät vuosittain Venäjän federaation subjektien metsähallintoelimiin:

- tiedot metsiköistä, joissa on vuoden kuluessa tehty hygienia- ja kunnostustoimenpiteitä, toimenpiteiden määrät pinta-aloina ja puumäärinä
- luonnehdinnan metsäviljelmien suojelutoimenpiteistä
- päätehakkuupaikkojen metsien kuntotarkastuksen tulokset, luonnehdinnan puun ja puutavaran suojaustoimenpiteistä

Liite 1

Kohtaan 14

HYGIENIA- JA KUNNOSTUSTOIMENPIDESUUNNITELMA (HYGIENIA- JA KUNNOSTUSTOIMENPITEIDEN KORJAUSSUUNNITELMA)

Liite 2

kohtaan 22

PUIDEN VALINTA HYGIENIAHAKKUISIIN

Liite 3

Kohtaan 39

PUIDEN KUNTOLUOKKIEN JAKOASTEIKKO

Liite 4

Kohtaan 42

YHTEENVETO KOEALOISTA METSIKÖISSÄ, JOISSA ON TARPEEN TEHDÄ AVOHYGIENIAHAKKUITA

Liite 5

Kohtaan 42

YHTEENVETO VAURIOITUNEISTA JA KUOLLEISTA METSIKÖISTÄ

Liite 6

Kohtiin 72, 78

VENÄJÄN FEDERAATION METSÄALUEIDEN ALUEJAKO KUORIMATTOMIEN (SUOJAAMATTOMIEN) PUUTUOTTEIDEN METSÄVARASTOINNIN KIELTOAJOISTA